

S T E N O G R A M A
ședinței plenary a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 17 noiembrie 2017

S U M A R

1.	Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (<i>Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.</i>)	3
2.	Proiectul de Lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară. Nr. 57 din 13.03.2017. Lectura II. (Pro – 85) (Raportor – Roman Boțan, președinte al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică)	8 41
3.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991 (<i>art.36, 38^l, 58, 73, 99</i>). Nr. 297 din 30.06.2016. Lectura II. (Pro – 61) (Raportor – Roman Boțan, președinte al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică)	9 41–42
4.	Proiectul de Lege privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare. Nr. 55 din 09.03.2017. Lectura II. Procedura de vot se transferă pentru o ședință ulterioară. (Raportor – Ion Balan, președinte al Comisiei agricultură și industrie alimentară)	9–13 51
5.	Proiectul de Lege privind acceptarea Protocolului adițional 5 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA). Nr. 319 din 17.10.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Lectura II. (Pro – 85) (Prezintă – Iuliana Drăgălin, secretar de stat în cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii) (Raportor – Violeta Ivanov, președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană) (Coraportor – Ștefan Creangă, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe)	13–16 43
6.	Proiectul de Hotărâre privind eliberare din funcție a unui judecător (<i>Ghenadie NICOLAEV</i>). Nr. 351 din 14.11.2017. Votat. (Pro – majoritatea) (Prezintă – Raisa Apolschii, deputat) (Raportor – Raisa Apolschii, președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități)	16 43

7.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii regnului animal nr.439-XIII din 27 aprilie 1995 (<i>art.2, 12, 15, ș.a.</i>). Nr. 244 din 31.05.2016. Lectura II. (Pro – 78) (Raportor – Radu Mudreac, președinte al Comisiei mediu și dezvoltare regională)	17–18 42
8.	Proiectul de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară. Nr. 325 din 20.10.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Prezintă – Valeriu Chițan, președinte al Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare) (Raportor – Ștefan Creangă, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe)	18–40 42
9.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la leasing – art.2, 5¹; Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare – art.4, 6; Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali – art.7, 12, 17</i>). Nr. 326 din 20.10.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Prezintă – Valeriu Chițan, președinte al Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare) (Raportor – Ștefan Creangă, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe)	18–40 42–43
10.	Proiectul de Lege privind Cerințele generale de igienă a produselor alimentare. Nr. 294 din 02.10.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Prezintă – Vasile Luca, viceministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului în exercițiu) (Raportor – Ion Balan, președinte al Comisiei agricultură și industrie alimentară)	43–47 51
11.	Proiectul de Lege privind importul unor clopote. Nr. 266 din 29.08.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Prezintă – Eduard Smirnov, deputat) (Raportor – Ștefan Creangă, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe)	47–49 51

Ședința începe la ora 10.11.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Iurie Leancă, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Bună dimineța.

Să începem ședința plenului de astăzi.

Vă rog frumos să luați locul.

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos să vă luați locul.

Am fost anunțat că în sală sînt 96 de deputați. 4 deputați sînt lipsă pe diferite motive. Avem cvorum, putem începe.

Vă rugăm frumos să onorăm Drapelul de Stat. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Înainte de a trece la ordinea de zi, cîteva anunțuri.

Astăzi, 17 noiembrie, este Ziua internațională a studenților. Luînd în considerare că sînt anii probabil cei mai frumoși din viața unui om, să-i felicităm și pe actualii studenți, pe viitorii studenți, și pe foștii studenți, care, cu siguranță, marea majoritate de aici la fel ați fost studenți. Și haideti să-i aplaudăm. *(Aplauze.)* Să le dorim, în primul rînd, studii bune, cunoștințe profesionale și succese la examene!

La fel, v-a fost distribuită cerere, formular, în cazul în care sînteți deschiși să faceți donație din salariu pentru Organizația „Hospice Angelus”, care este primul Centru de îngrijire paliativă din Moldova. Noi am mai făcut astfel de acțiuni și vă încurajez, dragi colegi, să donăm în adresa... în beneficiul acestei organizații.

Înainte de a trece la subiecte, văd că foarte mulți vor să se expună, probabil din punct de vedere al procedurii.

Însă, înainte de a discuta de procedură, vă solicit, dragi colegi, în baza Regulamentului și cu titlu de excepție, introducerea pe ordinea de zi de astăzi ca să finalizăm subiectul legat de proiectul nr.55 din 9 martie 2017, cel legat de informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare. Vă aduceți aminte, noi am votat un amendament, după care raportul a fost restituit în comisie.

Să revenim la acest subiect în plenul Parlamentului și la solicitarea comisiei de specialitate, Comisia agricultură și industrie alimentară, vă solicit votul pentru a completa ordinea de zi de astăzi cu proiectul nr.55 din 9 martie 2017, ce se află în lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea a susținut introducerea pe ordinea de zi a acestui subiect.

Și rugămintea este, dacă sînt chestiuni de procedură, într-adevăr, foarte succint și cu toleranța de ieri să încercăm să depășim mai repede procedurile.

Vă rugăm frumos ca să trecem la lucru.

Domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

În presă a fost difuzată o informație precum că majoritatea bărbaților din regiunea transnistreană au primit în ultima lună citații din partea așa-numitului Minister al Apărării, pentru a participa la un exercițiu de mobilizare generală, care va avea loc astăzi, 17 noiembrie. În citație se menționează că prezența este obligatorie și informația a trezit reacții de nemulțumire în rîndurile populației.

De aceea Frațiunea Partidului Liberal Democrat consideră că pentru a avea o claritate la acest subiect, ar fi bine ca să vină astăzi în ședința de plen domnul George Balan, viceministrul pe acest domeniu, ca să facă o claritate.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Deliu,

Dumneavoastră, ca și jurist, ca și un foarte bun profesionist, mai ales și ca persoană cu experiență în Parlamentul Republicii Moldova, știți foarte bine care este Regulamentul Parlamentului și cum se fac propunerile pe ordinea de zi.

De aceea solicitarea dumneavoastră nu va fi pusă la vot.

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare – domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Îmi permiteți să mulțumesc socialiștilor pentru foaia volantă care au repartizat-o deputaților cu chemarea să nu iasă duminică, 19 noiembrie, la referendum.

Așadar, boicot, nu ieșim la vot la referendum.

Mulțumim frumos.

V-ați trezit măcar al doisprezecelea ceas. Slavă Domnului! (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Ne bucurăm foarte mult că în spiritul acelei toleranțe de care am vorbit, astăzi există o foarte bună colaborare și a apărut o chimie chiar suplimentară între Frațiunea Partidului Liberal și Frațiunea Partidului Socialiștilor.

Vă mulțumim foarte mult.

Bănuiesc, domnule Batrîncea, vreți, bineînțeles, să dați replică.

Poftiți.

Domnul Vlad Batrîncea:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Ghimpu,

Mulțumim pentru aceste 3 minute.

Deoarece, stimați colegi, vreau să vă aduc aminte că ieri, în această sală, am audiat o problemă foarte, foarte delicată și foarte gravă pentru societate – produsele alterate în instituții preșcolare, cu părere de rău, noi nu putem ajunge la o finalitate aici, în sala plenară a Parlamentului, de aceea că sîntem forul legislativ și urmează să lucreze alte instituții de drept ș.a.m.d., însă 100 mii de chișinăuieni au luat deja decizie în acest sens și găsesc că, capul acestei scheme frauduloase din care cineva a dobîndit ilegal zeci de milioane de lei, sînt acei din primăria municipiului Chișinău.

Primarul General, care a numit sub, cu semnătura sa ca și interimar pe domnul Alexandru Fleaș, împreună au numit 5 șefi de direcții sectoriale de educație și împreună au pornit ceea ce au pornit, 100 mii de chișinăuieni au decis că primăria este un organ corupt, care, de fapt, se face responsabil și pentru această fărădelege.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Batrîncea,

Vă rog frumos, asta e campanie electorală și este interzisă.

Vă rog frumos. (*Rumoare în sală.*)

Haideți să încheiem – 10 secunde.

Domnul Vlad Batrîncea:

Stimați colegi,

Așa cum domnul Ghimpu a chemat la boicot, probabil că nu este cointerestat ca să treacă referendumul și ca cei din primărie să răspundă pentru fapte comise.

Stimați deputați,

Noi vă chemăm duminică, 19 noiembrie, neapărat să ieșiți la referendum și împreună cu 100 mii de chișinăuieni, care au semnat pentru desfășurarea referendumului, să demitem un primar incompetent, corupt...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnul Vlad Batrîncea:

... și periculos.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Ghilețchi,

Vă rugăm frumos.

Sper că de această dată în spiritul zilei de ieri – Ziua internațională a toleranței.

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dacă e să vorbesc în spiritul toleranței, sigur că, pe de o parte, apelul Partidului Socialiștilor ar trebui tolerat, dar asta nu înseamnă că trebuie respectat, pentru că acest apel care este făcut astăzi, așa cum ați menționat, domnule Președinte, cu încălcarea procedurii, ar trebui, de fapt, să luăm o altă atitudine față de ceea ce se întâmplă în ședința de plen și chiar aceste pliante care ne-au fost distribuite azi dimineață.

Eu am vrut de procedură, domnule Președinte, o intervenție. În legătură cu faptul că dumneavoastră ați introdus sau am introdus în ordinea de zi proiectul nr.55, din partea Grupului solicităm înainte de vot o pauză de 10 minute pentru consultări suplimentare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Bodnarenco.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Мы присоединяемся к поздравлениям в адрес студентов. Было бы хорошо, чтобы Парламент к этому дню включил в повестку дня проект закона Фракции коммунистов о повышении стипендии студентам, но, к сожалению, этого не произошло.

Domnul Andrian Candu:

Dumneavoastră nu ați solicitat, apropo, și participați foarte activ la ședința Biroului permanent.

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Ghimpu,

De procedură? Sper că nu e replică, că drept la replică, la replică...

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu este replică. Doar am vrut să le amintesc colegilor de vizavi că cel mai alterat produs în Republica Moldova este Partidul Socialiștilor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, haideți dumneavoastră ultima intervenție, ca să trecem la lucru.

Domnul Tudor Deliu:

Da. Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Mulțumesc de complimente, dar eu nu am cerut introducerea în ordinea de zi.

Eu am zis că ar fi necesar să vină domnul Balan, să facă o claritate la acest subiect și nu am venit cu o cerere pentru a fi introdus în ordinea de zi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Tudor Deliu:

Fiindcă cetățenii așteaptă aceasta.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vreau să vă aduc aminte și să vă informez următoarele. În cadrul Parlamentului există Platforma parlamentară care se... ea așa și se numește „De consultare și de suport politic pentru reglementarea conflictului transnistrean” și este o platformă în care participă inclusiv toți deputații care sînt interesați și acolo vine domnul Balan și vin alții și raportează, inclusiv subiecte de genul pe care dumneavoastră l-ați ridicat.

Iată de ce, eu vă sugerez...

Vă mulțumesc mult, doamnă Zotea.

... eu vă sugerez să participați la acea platformă. Și, probabil, săptămîna viitoare, va fi... (*Voce nedeslușită din sală.*)

Bine. Vă mulțumim frumos.

În continuare, dragi colegi, se propune pentru ordinea de zi examinarea și dezbaterile subiectului nr.1, și anume a proiectului de Lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară, proiectul nr.57 din 13 martie 2017. Este proiect în lectura a doua.

Îl rugăm frumos pe domnul Boțan, președintele Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect. (*Gălăgie în sală.*)

Domnul Roman Boțan:

Stimați colegi,

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de Lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și expune următoarele.

În procesul examinării și pregătirii proiectului pentru lectura a doua, comisia a luat în considerare amendamentele, obiecțiile și propunerile înaintate, iar decizia membrilor comisiei se conține în sinteza care este parte componentă a prezentului raport.

Proiectul, de asemenea, a fost supus redactării din punct de vedere al corectitudinii lingvistice și este anexat la raport.

În contextul celor expuse și în rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică au propus, cu majoritatea voturilor membrilor săi, examinarea și adoptarea proiectului de Lege nr.57 din 13 martie 2017 în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Boțan.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.57 din 13 martie 2017.

Și vom reveni la procedura de vot.

Și vă propun, dragi colegi, ora votului – la ora 11.30. Într-o oră e ora votului pentru toate proiectele care sînt examinate pînă la acea oră. (*Rumoare în sală.*)

Cred eu că cam majoritatea o să fie examinate pînă la acea oră.

În continuare, subiectul nr.2 de pe ordinea de zi, proiectul nr.297 din 30 iunie 2016, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar.

Prezintă raportul comisiei pentru lectura a doua domnul Balan, președintele Comisiei agricultură și industrie alimentară.

Domnul Ion Balan:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar nr.828-XII din 25 decembrie 1991 și comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat de Guvern și are drept scop unificarea prevederilor articolului 99 cu prevederile articolului 36 și articolului 73 din Codul funciar, excluderea ambiguităților legale conținute în aceste articole cu prevederile articolului 12 alineatul (4) al Legii nr.1308 din 25.07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a terenurilor, precum și oferirea posibilității amplasării pe terenurile cu destinație agricolă a structurilor de primire turistică de tip pensiuni agroturistice, fără excluderea acestor terenuri din circuitul agricol.

După cum a fost menționat și în raportul prezentat pentru lectura întâi, implementarea proiectului va favoriza dezvoltarea activităților agroturistice, se vor oferi oportunități de ocupare a forței de muncă, va crește atractivitatea spațiului rural și, nu în ultimul rând, se va contribui la menținerea valorilor culturale și tradiționale.

Toate propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării și în proiectul de lege redactat care sînt parte integrantă ale prezentului raport.

În contextul celor relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară înaintează proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar nr.828 din 25 decembrie 1991 spre adoptare în a doua lectură, ca lectură finală.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Balan.

Vă rugăm frumos să vă luați locul.

Se încheie aici dezbaterile la proiectul nr.297 din 30 iunie 2016.

Și vom reveni la procedura de vot la ora 11.30.

Domnule Balan,

Dacă ați putea, totodată, să ne prezentați și raportul comisiei pentru a doua lectură cu completările respective la proiectul nr.55 din 9 martie 2017, raportul a fost acum distribuit deputaților.

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Ion Balan:

Stimați colegi,

Vă prezint raportul asupra proiectului de Lege privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare nr.55 din 9 martie 2017, lectura a doua, completare a raportului precedent.

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat amendamentul prezentat de deputatul în Parlament Andrian Candu care prevede următoarele:

Articolul 8 alineatul (1) litera f) din proiectul de Lege nr.55 din 09.03.2017 se prezintă cu următorul cuprins:

„f) informații referitoare la valabilitatea produsului alimentar:

- data limită de consum sau data durabilității minimale; sau
- data fabricării și termenul de valabilitate.”

Urmare a dezbaterilor, cu votul majorității membrilor, comisia a acceptat amendamentul supus examinării.

Amendamentul acceptat este parte componentă a sintezei, parte integrantă la raportul definitivat al comisiei din 27 octombrie 2017.

Reieșind din cele expuse, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de Lege cu numărul de intrare 55 din 9 martie 2017 spre adoptare în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Reidman,

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Dacă sînteți autorul amendamentului.

Domnul Oleg Reidman:

Nu.

Domnul Andrian Candu:

Atunci...

Domnul Oleg Reidman:

Dar eu am o întrebare numai.

Domnul Ion Balan:

E lectură finală.

Domnul Andrian Candu:

Dar sîntem în lectura a doua.

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Mudreac,

Sînteți... ați avut ceva discuții pe marginea acestui amendament?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Radu Mudreac:

Da, eu am amendamentele mele la acest proiect de lege care nu le-a acceptat comisia, încerc să...

Domnul Andrian Candu:

Ele au fost respinse data trecută prin vot.

Domnul Radu Mudreac:

Amendamentele mele n-au fost respinse că nici n-au fost puse la vot în plen.

Comisia le-a respins. Eu, ca autor, am dreptul să solicit să le punem la vot în plen.

Domnul Andrian Candu:

Bine, formulați-le acum. Și, bineînțeles, cînd va fi votul în Parlament, bineînțeles, le vom supune votului.

Vă rog frumos, formulați-le, formulați-le și cu explicația...

Domnul Radu Mudreac:

Ele sînt parte componentă a raportului...

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm.

Domnul Radu Mudreac:

... sînt în sinteză, eu mă refer la modificările la articolul 8, ceea ce menționez că pe ambalajul produselor de alimentare să fie indicat (*voce nedeslușită din sală*) anume data producerii și data expirării, asta este unul din amendamente.

Și al doilea din amendament: să fie marcaj pe ambalaj, ceea ce ține dacă produsul conține sau nu conține produsul genetic modificat.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim frumos.

Domnul Radu Mudreac:

Acestea sînt două amendamente care sînt expuse. Comisia nu le-a acceptat.

Vreau să aud și care sînt argumentele comisiei de ce nu le acceptă, pentru că, din ceea ce citesc aici, se menționează că aceste amendamente care sînt înaintate de mine contravine cărorva regulamente și directive. Într-adevăr, aceasta nu este corect, pentru că nici un regulament și directive europene nu poate să reglementeze ceea ce solicită o țară importatoare.

Reieșind din faptul că noi ne conformăm, sîntem impuși să ne conformăm, ca țară exportatoare în Comunitatea Europeană, la acele cerințe care sînt expuse. Unde ne putem conforma – sîntem acceptați, unde nu ne putem conforma – nu sîntem acceptați ca exportatori. Reieșind din faptul dat, noi sîntem obligați, în primul rînd, să asigurăm siguranța alimentară a statului cu produse care sînt salubre.

Reieșind din toate acestea, solicit ca Parlamentul să ia o poziție față de amendamentele care sînt înaintate de către mine pentru ca să vedem care este poziția și de a suplini legea cu aceste două amendamente care m-am expus.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnul Balan.

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Argumentele neacceptării amendamentelor dumneavoastră sînt expuse în sinteză. Și exact aceeași întrebare ați avut-o și data trecută, și exact același răspuns vi l-am dat. De aceea dacă Parlamentul va pune la vot amendamentul dumneavoastră și va fi acceptat, eu nu am ce face altceva. Comisia s-a expus.

Domnul Andrian Candu:

Da. Domnule Mudreac,

O să punem la vot amendamentele dumneavoastră și...

Da, un minut, vă rog frumos.

Domnul Radu Mudreac:

Domnule Balan,

Eu nu știu cînd am avut data trecută, că eu data trecută n-am fost în plen. Și nu știu ce data trecută, cînd a fost pentru dumneavoastră, în primul rînd, dar

argumentul pe care l-ați adus dumneavoastră data trecută, din câte am privit eu, este că a venit o scrisoare de la o oarecare asociație de producători, că se măresc cheltuielile, economic nu este convenabil.

De aceea eu nu știu ce economic, convenabil sau neconvenabil pentru ca să fie tapat pe ambalaj data producerii, ca orice consumator, noi sîntem obligați să le dăm dreptul să aleagă, el vrea, în prima decadă a producerii sau în ultima, să procure produsul, sîntem obligați să le dăm acest... dreptul și producătorii nu suportă nici o cheltuială în plus. Și argumentul care este cu cheltuielile în plus sau pentru marcarea datei producerii, acestea sînt niște aberații.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim foarte mult.

Se vor supune votului, bineînțeles, la solicitarea autorului amendamentelor, aceste amendamente.

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte obiecții sau nu mai sînt alte propuneri.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Balan.

Încheiem dezbaterile aici la acest capitol și vom reveni la procedura de vot la ora 11.30.

În continuare, se supune examinării și dezbaterii proiectul, subiectul nr.6 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege privind acceptarea Protocolului adițional numărul 5 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber, cunoscut ca CEFTA. Proiectul nr.319 din 17 octombrie 2017.

Prezintă proiectul Iuliana Drăgălin, secretar de stat al Ministerului Economiei și Infrastructurii.

Doamna Iuliana Drăgălin – *secretar de stat în cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Vă prezint proiectul de Lege pentru acceptarea Protocolului adițional 5 la Acordul de amendare și aderare a Acordului Central European de Comerț Liber (CEFTA).

Țin să menționez faptul că Republica Moldova a aderat la CEFTA în 2007 și și-a asumat o serie de angajamente, prin care se enumeră simplificarea și facilitarea procedurilor vamale, precum și reducerea pe cît posibilă a formalităților impuse comerțului cu țările membre CEFTA.

Acest acord are drept scop facilitarea inspecțiilor aferente procedurilor de verificare, formalităților în mare măsură, maximă măsură posibilă, stabilirea mijloacelor și obligațiilor în ceea ce privește schimbul de date între autoritățile

vamale în condiția în care fiecare legislație națională a țărilor membre permite acest lucru, precum și recunoașterea reciprocă a programelor naționale ale operatorilor economici autorizați de către fiecare țară membră CEFTA.

Deci organul responsabil de implementare a acestuia va fi Comitetul Mixt CEFTA și, conform prevederilor acestui Protocol, pentru implementarea acestuia bani suplimentari din bugetul de stat nu sînt necesari pentru implementarea lui.

Deci, din cele menționate, solicităm avizul pozitiv.

Mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dacă sînt întrebări, dar văd că nu sînt, în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult, doamnă Drăgălin.

Succese în continuare.

Și o rugăm pe doamna Ivanov, președintele Comisiei politice externe și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat prezentul proiect de lege și constată următoarele.

Protocolului adițional 5 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber potrivit alineatului (5) al articolului 11 din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova se încadrează în categoria tratatelor internaționale supuse examinării și ratificării de către Parlamentul Republicii Moldova.

Protocolul adițional 5, adoptat la Belgrad la 26 mai 2017 în cadrul ședinței Comitetului Mixt CEFTA, are drept scop facilitarea comerțului în spațiul CEFTA prin reducerea barierelor administrative, tarifare și netarifare.

Potrivit Protocolului, părțile CEFTA își asumă următoarele angajamente:

– să simplifice inspecțiile aferente tuturor procedurilor de vămuire și să reducă formalitățile legate de import, export și tranziție în măsura maximă posibilă;

– să asigure schimbul de date între autoritățile vamale ale altor autorități implicate în procesul de vămuire în limita legislațiilor naționale ale statelor membre CEFTA;

– să recunoască reciproc programele naționale de... ale operatorilor economici autorizați cu condiția că atît legislația națională, cît și punerea în

aplicare a fiecărui program național este în deplină conformitate cu prevederile standardelor europene.

Datele schimbate de către părțile contractate vor beneficia de protecție a secretului personal și a datelor cu caracter personal, astfel cum sînt definite în legile aplicate pe teritoriul țărilor CEFTA. În special, aceste date nu vor fi transferate altor persoane în afara organelor competente și nu vor fi utilizate de către organele respective în alte scopuri decît cele prevăzute în prezentul proiect.

Majoritatea comisiilor permanente ale Parlamentului și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului au prezentat avize pozitive, pronunțîndu-se pentru acceptarea Protocolului adițional.

În contextul celor expuse și în temeiul articolului 27 și articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, Comisia politică externă și integrare europeană propune adoptarea proiectului de Lege privind acceptarea Protocolului adițional 5 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA) în primă și a doua lectură.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa Comisiei politice externe și integrare europeană.

Vă mulțumim mult, doamnă Ivanov.

Și în continuare, îl rugăm pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte și coraportul comisiei pentru acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe menționează că Protocolul va intra în vigoare după acceptarea Protocolului 5 de către 2/3 dintre membrii CEFTA, iar organul responsabil de punere în aplicare a prevederilor articolului... prevederilor Protocolului 5 va fi Comitetul Mixt CEFTA.

Totodată, comisia menționează că, la identificarea mijloacelor necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Protocolului 5, statul membru poate beneficia de asistență tehnică din partea donatorilor.

Reieșind din cele expuse, comisia propune susținerea proiectului de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări nici în adresa Comisiei economie, buget și finanțe.

Și atunci încheiem dezbaterile la proiectul nr.319 din 17 octombrie 2017 și vom reveni la procedura de vot.

În continuare, următorul subiect de pe ordinea de zi este proiectul de Hotărâre privind eliberarea din funcție a unui judecător, proiectul nr.351 din 14 noiembrie 2017, subiectul nr.7 de pe ordinea de zi.

Și o rugăm pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, și în calitate de autor, dar și președinte al acestei comisii, să ne prezinte acest proiect de hotărâre și raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am să dau citire proiectului de hotărâre.

În temeiul articolului 25 alineatul (1) litera a) și articolului 26 din Legea cu privire la statutul judecătorului,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Articolul 1. – Domnul Ghenadie Nicolaev se eliberează din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție în baza cererii de demisie.

Articolul 2. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Vreau să informez plenul Parlamentului că comisia a examinat proiectul de Hotărâre nr.351 din 14 noiembrie 2017 privind eliberarea din funcție a unui judecător al Curții Supreme de Justiție.

Și comisia a examinat și Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii din 7 noiembrie, prin care a fost acceptată cererea de demisie și a propus plenului Parlamentului eliberarea domnului Ghenadie Nicolaev din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Comisia, cu votul unanim, propune Parlamentului pentru examinare și adoptare proiectul de Hotărâre nr.351 din 14 noiembrie 2017.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei și nici a autorilor.

Vă mulțumim, doamnă Apolschii.

Proiectul de Hotărâre privind eliberarea din funcție a unui judecător îl punem la vot la ora 11.30.

Proiectul nr.351 din 14 noiembrie 2017 – acum încheiem dezbaterile pe marginea acestuia.

Vreau să întreb colegii dacă au primit raportul pentru nr.244 din 31 mai 2016. Și atunci dacă avem raportul, **îl rugăm pe domnul Mudreac, președintele Comisiei mediu și dezvoltare regională, să ne prezinte raportul la proiectul nr.244 din 31 mai 2016, ceea ce... cel care se află în lectura a doua. Subiectul nr.3 de pe ordinea de zi.**

Domnul Radu Mudreac:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Parlament,

Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat, repetat, în ședința sa din 15 noiembrie 2017, pentru lectura a doua, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii regnului animal nr.439 din 27 aprilie 1995, inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege în cauză urmărește armonizarea Legii regnului animal cu prevederile Directivei 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice.

Proiectul conține reglementări noi care includ măsuri de protecție și conservare a păsărilor migratoare, precum și măsuri de prevenire a poluării și deteriorării habitatelor lor. La fel, este presupusă completarea legii cu lista speciilor de păsări migratoare întâlnite în Republica Moldova. (*Rumoare în sală.*)

Proiectul de lege nominalizat a fost examinat și aprobat pentru prima lectură în ședința plenară a Parlamentului din 2 iunie 2017.

Pentru lectura a doua, Comisia mediu și dezvoltare regională a examinat obiecțiile și propunerile parvenite la proiect.

Printre amendamentele acceptate de către comisia parlamentară de profil menționăm excluderea din punctul 1 al articolului I din proiect a propunerii cu referire la substituirea cuvântului „societate” cu „asociație”, avînd în vedere faptul că la moment în procedură legislativă se află proiectul Legii fondului cinegetic și a protecției vînatului nr.336, ce vizează același subiect, dar are la bază altă concepție.

Comisia a decis să revină la problema enunțată după finisarea activității grupului de lucru creat pentru examinarea suplimentară a acesteia și elaborarea unei poziții clare în acest sens.

De asemenea, a fost susținută propunerea pentru neadmiterea chemărilor electronici pentru vînarea următoarelor specii de animale și păsări sălbatice: cerbi, mufloni, căpriori, căprioare, mistreți, iepuri, porumbei, rațe, gîște, fazani, culici.

S-a exclus și prevederea privind interzicerea folosirii armelor semiautomate sau automate, al căror încărcător poate cuprinde mai mult de două cartușe, deoarece reglementarea în cauză vine în contradicție cu Legea nr.130 din 12.10.2012 cu privire la circuitul armelor cu destinație civilă.

Pornind de la cele expuse și ținînd cont de amendamentele acceptate, Comisia mediu și dezvoltare regională, cu majoritatea voturilor, propune proiectul

de Lege pentru modificarea și completarea Legii regnului animal pentru examinare și adoptare în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim mult, domnule Mudreac.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr.244 din 30 mai 2016.

Și vom reveni la procedura de vot la ora 11.30.

În continuare, următorul subiect de pe ordinea de zi, subiectul nr.4, proiectul nr.325 din 20 octombrie 2017, proiectul de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară.

Prezintă proiectul domnul Chițan, președintele Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Și luînd în considerare că **următorul subiect – nr.326 proiectul este, de fapt, legat de acest proiect, dacă nu-i o problemă, putem să-l rugăm pe domnul Chițan să ne prezinte ambele proiecte din start.**

Domnul Valeriu Chițan – președinte al Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:

Domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Sectorul financiar, în ansamblul său, cuprinde pe lîngă domeniul de bază – cel bancar, un segment, deocamdată, ne semnificativ, dar cu perspective, ținînd cont de evoluția ascendentă, mai cu seamă în ultimii ani, și anume cel extrabancar.

Începutul edificării ultimului se consideră odată cu apariția la sfîrșitul anilor '90 a asociațiilor de economii și împrumut, societăților de leasing, entităților de amanet și apoi a organizațiilor de microfinanțare. Acest segment divers vine ca o alternativă băncilor, în sens complementar, să suplinească cererea de credite, accesul fiind unul mai simplificat, condițiile mult mai atractive, mai ales pentru afaceri ne semnificative și pentru beneficiari cu capacități modeste. Este o practică care în multe țări și-a demonstrat avantajele, în speță pentru susținerea businessului mic și mijlociu, de altfel și la noi tot, specificul autohton constînd în faptul că entitățile de microcreditare au priză în mediul economic care se confruntă cu dobînze bancare relativ supradimensionate. *(Gălăgie în sală.)*

În două decenii de dezvoltare subsectorul în cauză a evoluat treptat, dar în ultimii ani, în urma în virtutea conjuncturii pieței, ponderea acestuia a înregistrat un salt apreciabil, cifrîndu-se la moment la 5–6 la sută în raport cu PIB-ul și, respectiv, circa 17–18 la sută în totalul sectorului financiar.

Stimați deputați,

Orice activitate antreprenorială, în condițiile unui mediu favorabil sau mai puțin, necesită reguli de joc standardizate și reglementate, cadru juridic adecvat și avansat, ceea ce nu putem deocamdată afirma în deplină măsură în privința domeniului financiar nebancaar local, cu excepția asociațiilor de economii și împrumut, activitatea cărora este asigurată cu cadru normativ funcțional și relativ eficient.

În rest, celelalte segmente amintite, deși funcționează, potrivit legilor și regulamentelor, acestea, în mare parte, nu corespund exigențelor caracteristice unor activități financiare autentice, corespunzător nu sînt racordate la criteriile în materie de management și control intern de evaluare și gestionare a riscurilor. Respectiv, nu întrunesc rigorile și cerințele materiei de capital, de provizioane pentru compensarea eventualelor pierderi, de management corporativ și controlling și de raportare financiară adecvată.

Astfel statul, în persoana Comisiei Naționale a Pieței Financiare, ca autoritate de reglementare în privința organizațiilor de microfinanțare, se limitează, potrivit legii cu același nume din 2004, doar la monitorizarea acestora, adică respectarea modului de constituire. Supravegherea, însă, în sensul noțiunii, constituie un tabu. În consecință, cel puțin raportările și acelea fiind, de regulă, denaturate, nu servesc instituțiilor de resort bază pentru analizele macroeconomice.

Societățile de leasing financiar, de altfel și cele de amanet, în genere, nu constituie obiectul de reglementare a CNPF. Acest gen de activitate, unul sinonim cu creditarea, avînd la bază Legea cu privire la leasing, însă nefiind supravegheat de autoritatea de reglementare, rămîne în afara cadrului de reguli adecvate, generînd în același timp riscuri adiționale atît pentru entitățile ce practică activitatea în cauză, cît și pentru beneficiarii tranzacțiilor de bunuri. *(Gălăgie în sală.)*

Prin urmare, deși cu întîrziere, dar este nevoie de o reabordare, respectiv, o revizuire a sistemului actual – unul necorespunzător, astfel organizațiile de microfinanțare și cele de leasing financiar, necesitînd a fi subordonate unui cadru normativ unic, cu reguli uniforme și clare, noi mijloace și instrumente de supraveghere.

Doresc să fiu cît de maxim explicit. Proiectul legii vizează exclusiv anume aceste entități care acordă credite în diferite forme, inclusiv ipotecare și leasing financiar, iar beneficiarii cărora preponderent sînt persoane fizice.

Ce îngrijorează instituțiile de resort? În aspect de protejare a consumatorului de servicii, îl constituie riscul latent de supraîndatorare al populației, mai ales al păturilor defavorizate, accesul lejer, comparativ cu băncile, la fondurile de microfinanțare, în condițiile necunoașterii de către beneficiari a materiei și nesupravegherii specializate, pe fundalul unor dobînzi de-a dreptul fantastice perpetuă dependența cetățeanului de creditor, beneficiarul devenind ostaticul împovărat de datorii la nesfîrșit.

Prezentul proiect de lege, unul conceput încă la sfârșitul deceniului trecut, recent a fost redefinit, potrivit Hotărîrii Parlamentului nr.236 din 17 decembrie 2015, rediscutat și reconciliat în modul corespunzător cu toate părțile interesate la nivelul autorităților publice de resort și forurilor nonguvernamentale, respectiv, reexpertizat și reavizat, obiecțiile și propunerile fiind luate de autori în considerație, inclusiv cele de la CNA, în materie de anticorupție.

Și faptul că documentul în sfârșit este în dezbatere parlamentară i se datorează comisiei de profil, în primul rînd, domnului președinte Creangă care punctual a supus monitorizării executarea Hotărîrii Parlamentului care am citat-o.

Unul din cele mai relevante principii de constituire a unei organizații de creditare nonbancară este caracterul nedepozitar, norma în cauză constituind o condiție, respectiv, o interdicție de a accepta resurse rambursabile de la persoane fizice.

În acest sens, fiind stipulate doar două excepții: în cazul cînd persoana fizică, fondator, adică acționar asociat deține o cotă de cel puțin trei la sută în capitalul OCN sau dacă persoana este considerată investitor calificat care corespunde criteriilor stipulate în Legea privind piața de capital.

În context, doar o remarcă – principiul neatragerii de la populație a depozitelor admite neracordarea rigidă în sens de prudențialitate în spiritul standardelor bancare, dată fiind absența riscurilor caracteristice băncilor. În același timp, avînd în vedere riscul supraîndatorării clienților/persoane fizice, dispozițiile proiectului legii, potrivit aceluiași standard, protejează interesele beneficiarilor de servicii financiare, aceasta fiind stipulată la articolul 23.

Doamnelor și domnilor deputați,

După cum observați proiectul actului legislativ este structurat cuprinzînd 7 capitole, unele dorind să le punctez.

Articolul 5 stabilește reguli de management și organizare internă, în speță, cerințe vizavi de transparență și relațiile cu clienții, element indispensabil privind calitatea serviciilor prestate și respectarea drepturilor consumatorilor.

Articolul 8 statuează aria de activitate a OCN și drepturile aferente provenienței resurselor acumulate.

Articolul 9 – modul de atragere și de distribuire, respectiv, parametrii admisibilului și imposibilului.

Dispozițiile articolului 11, 13, 16 țin de regulile de autorizare, constituire, înregistrare și raportare adiționale, proceduri absolut obligatorii pentru o asemenea activitate.

Și mai important, sînt cerințele de activare a capitalului minim. În premieră, în articolul 17, în acest sens, se stabilește norma – 100 000 lei, precum și obligativitatea formei bănești și o suficiență de capital, echivalentul căreia trebuie să constituie minimum 5% din valoarea activelor.

Apropo, în prezent, norma prescrisă, cum am spus, nu există, iar 75 la sută din operatorii pieței deja, practic, sînt pregătiți pentru a face față acestei exigențe.

Imperativul constituirii provizioanelor, mă refer la articolul 23, (4), alineatul a) urmărește nu numai scopul de a compensa inevitabilele pierderi, rezultate din gestiunea împrumuturilor acordate de OCN, dar și supravegherea de către CNPF a calității portofoliului de credite, în special, celor neperformante, indicator-cheie în procesul de monitorizare corespunzătoare.

De menționat, în acest sens, că instrumentul în cauză nu duce la careva costuri suplimentare directe aferente creditelor acordate, dar cu certitudine ne va ajuta să identificăm în structura împrumuturilor potențiale riscuri de nerambursare, implicit de supraîndatorare – fenomen consemnat mai sus.

Și, nu în ultimul rînd, pentru anticiparea sau minimizarea riscurilor, potrivit articolului 22, se propune auditarea obligatorie atunci cînd valoarea totală a activelor depășește 25 milioane lei și, după caz, atunci cînd supraveghetorul atestă bănuieli justificate în exercițiul financiar al entității.

Rezumînd asupra exigențelor și normelor de prudențialitate, doresc să cuantific că acestea sînt destul de moderate, rezonabile, pe de o parte, sistematizează, disciplinează și responsabilizează, iar pe de alta, nu birocratizează excesiv, într-un cuvînt, dacă doriți, nu sufocă. Acest mesaj implicit este pentru cei care practică așa business, feedback-ul cărora fiind unul favorabil, astfel, în susținerea unei asemenea abordări pragmatice s-au pronunțat circa 4/5 din operatorii din piață.

Prin urmare, tot mai multă lume conștientizează și acceptă racordarea domeniului vizat la un regim unic de reglementare și o supraveghere adecvată.

În această ordine de idei, doresc doar să sensibilizez atenția domniilor voastre asupra unei spicuri dintr-un mesaj, citez: „Companiile cu capital străin din sectorul de microfinanțare și de leasing remarcă că instituirea unor elemente de supraveghere a pieței ar avea impact pozitiv asupra sporirii atractivității industriei și a gradului de eligibilitate a actorilor din piață la fondurile internaționale de profil”.

În același timp, doresc să susțin în continuare că sîntem deschiși, stimați deputați, pentru a rediscuta anumite prevederi sau postulate, evident, pentru o posibilă prezentare în lectura a doua.

Distinse doamne,

Onorați domni,

Recapitulînd cele invocate, permiteți-mi să vă asigur că acest proiect legislativ, ca element modernizator, reprezintă un pas firesc spre integritate, prudență și eficiență pe de o parte, spre educație financiară, management responsabil, drepturi și interese protejate pe de alta. Însăși chintesența conceptului de reglementare a sectorului nebanca rezidă în convergența supravegherii neprudențiale cu cele prudențiale, potrivit unor criterii recunoscute la nivel

mondial atît pentru economiile emergente, cum sîntem și noi, cît și pentru țările dezvoltate ca precondiție de neexpunere unui nivel de risc inacceptabil pentru părțile contractante. Rezum prin a susține că proiectul de lege consemnat confirmă axioma potrivit căreia tranzacțiile financiare de orice gen sînt obiectul reglementării statului.

În concluzie, avînd în vedere că supravegherea sistemului financiar a devenit un element fundamental și o miză în realizarea stabilității la macronivel și sustenabilității la micronivel, modernizarea cadrului normativ fiind un element-cheie în acest sens, solicit respectuos susținerea și aprobarea în primă lectură a proiectului propus domniilor voastre.

Doamnelor și domnilor deputați,

Indisolubil legat de proiectul de Lege privind organizațiile de creditare nebanară este Legea-cadru privind Comisia Națională a Pieței Financiare, amendarea căreia se propune în contextul celei dintîi. Completarea propusă are ca temei includerea OCN în sfera de reglementare a CNPF și, respectiv, extinderea asupra acestora a regimului de plăți regulatorii aferente activității autorității de supraveghere. Așa a fost să fie, că la aprobarea Legii cu privire la organizațiile de microfinanțare în 2004, s-a omis regula, o regulă nescrisă reglementării contra cost sau contributivității entităților supravegheate în bugetul regulatorului. Astfel, acest compartiment structural în cadrul CNPF anual este întreținut din contul realocărilor (circa 4 milioane lei) provenite din supravegherea altor domenii, mai cu seamă cel al asigurărilor, ceea ce, fiți de acord, nu este în regulă.

Apropo, în ultimii ani, deficitul bugetar al CNPF se cifrează anume în mărimea sumei menționate. Prin urmare, pentru a remedia situația, dar mai ales pentru a crea un suport adecvat suficient pentru asigurarea reglementării, dar, în speță, a supravegherii, în mod firesc sînt imperios necesare defalcările de rigoare.

Acest subiect, unul destul de sensibil, a servit mult timp un fel de „măr al discordiei”, pînă cînd, în sfîrșit, s-a identificat și conciliat formula relativ potrivită și maxim posibil consensuală privind taxele de supraveghere.

Astfel, se propune stabilirea taxei pentru OCN în cuantum de 0,1 la sută din valoarea medie a soldului creditelor acordate, suma defalcată nedepășind mărimea de 200 mii lei per entitate, deci se plafonează.

Impactul taxei asupra OCN nu este deloc unul împovărător, prețul contribuției de rigoare – unul, așa spune, simbolic – neatingînd nici 1 la sută din profitul net.

Dacă să mă refer la practica internațională, atunci relev faptul că baza de calcul aferentă plăților regulatorii este diferită, de la țară la țară, în funcție de genul de activitate și tipul de împrumut. Formula acceptabilă, de exemplu, este aplicată în raport cu fluxurile bănești sau cu activele, ultima fiind răsîndită în apus. *(Gălăgie în sală.)*

Noi, după caz, ca autorii proiectului și, firească, parte cointereseată, sîntem predispuși de a reconcilia unul din mecanismele alternative corespunzătoare. Folosesc acest prilej pentru a aprecia observația Curții de Conturi în acest sens care a stăruit să recomande Legislativului, citez: „susținerea ajustării cadrului legislativ aferent organizării și funcționării CNPF privind oportunitatea stabilirii unor taxe regulatorii aferente organizațiilor de creditare nebancaară, inclusiv de microfinanțare și leasing financiar”. Am încheiat citatul.

Acestea fiind spuse, rog mult să susțineți acest proiect legislativ.

Mulțumesc pentru atenție.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și acum întrebări în adresa autorilor.

Și prima intervenție – domnul Ghilețchi.

Vă rugăm frumos, întrebările succint, iar răspunsul nu mai mult de 3 minute.

Vă rugăm.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Prima mea întrebare este legată de esența acestei legi din perspectiva programului de guvernare.

Eu nu am văzut în nota informativă nici o referință la vreo directivă europeană de ce avem nevoie să schimbăm această lege, dacă ea a funcționat foarte bine pînă în prezent și dumneavoastră chiar la începutul notei informative recunoașteți. Cadrul juridic actual asigură condiții adecvate pentru respectarea drepturilor și intereselor creditorilor, donatorilor, beneficiarilor, precum și ale fondatorilor asociațiilor și acționarilor organizațiilor de microfinanțare.

Și referințele care dumneavoastră le folosiți, domnule Chițan, sînt din țări, cum e: Azerbaidjan, Albania, Uzbekistan, Kazahstan. Eu nu înțeleg de cînd pentru Republica Moldova legislația acestor țări devine o legislație de referință.

Dumneavoastră ați introdus România și Georgia, dar nu ați fost onești deloc, pentru că legislația din Georgia este, propriu-zis, 80 la sută ca legea actuală din Republica Moldova.

Legat de România, din nou nu este onest ceea ce faceți dumneavoastră, pentru că legislația din România spune foarte clar că instituțiile financiare nebancaare ele oferă o cu totul altă gamă de servicii: au și schimb valutar, amanet, au fonduri publice, au acționari, deci sînt cu totul alte lucruri prevăzute în legislație.

Noi am adoptat o lege care pînă în prezent a favorizat acest domeniu. Și dumneavoastră veniți cu o lege care nu folosește buna practică europeană, vă inspirați de la țări, așa cum am numit, care nu pot fi puncte de reper pentru noi și

încercați să ne convingeți că acest proiect de lege ar trebui votat astăzi în Parlament.

Domnul Valeriu Chițan:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Vreau să acceptați, imediat după ședința de astăzi o să venim cu exemple concrete din apus, cu țări concrete, cu diferite modele, sînt diferite forme.

Prima. Este, dacă doriți, posibil, o eroare din partea noastră, o scăpare că n-am exemplificat exemple din occident.

Doi. Noi avem, potrivit angajamentelor, o asumare pentru această lege.

Trei. Dacă luăm expres directivele europene în materie de sector nebancar, vreau să vă conving de faptul că aceste directive sînt mult mai dure.

Noi această lege mult am legănat-o, mă scuzați, am adus-o la o variantă acceptabilă, chiar aș spune: de o subreglementare, nu o reglementare clasică. Este un model destul de flexibil și dacă am lua poziția comunității bancare, vreau să vă asigur că această lege, după o discuție, ar necesita o resetare în aspect de rigiditate. De aceea acest proiect de lege, la moment, ce va fi în viitor vom vedea, la moment este o soluție de compromis între mai multe autorități atît economico-financiare, pe de o parte, cît și cele financiar-bancare de alta.

Am încercat să vă sensibilizez atenția și la comisie și, pentru lectura a doua, o să venim cu exemple că acest proiect de lege, dacă este susținut de 80 la sută din piață, vă dați seama că 7 ani n-au trecut în zădar, mai ales ultimii doi.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnule Ghilețchi,

Vă rog frumos, precizare sau a doua întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Chițan,

În primul rînd, sînt mirat că dumneavoastră, venit din domeniul privat, folosiți niște argumente care țin, propriu-zis, de birocrăție și nu are nimic cu dezvoltarea domeniului privat. (*Rumoare în sală.*)

Acum uitați-vă, iarăși din nota informativă, nu am scris eu această notă informativă, e scris aici în felul următor:

„Potrivit recomandărilor Centrului GAP, care înțeleg din partea Băncii Mondiale, scrie în felul următor: organizațiile care desfășoară activitate de microfinanțare și nu atrag depuneri de economii/depozite, își vor desfășura activitatea în baza unui permis eliberat de instituția de stat competentă și nu vor fi

supuse reglementării și supravegherii detaliate prudentiale”. Dumneavoastră ați scris în nota informativă acest lucru.

Tot dumneavoastră un pic mai devreme ați recunoscut că chintesența acestui proiect de lege este, de fapt, deficitul CNPF. Adică eu mă întreb: noi dorim să dezvoltăm un domeniu sau dorim să susținem o structură de stat pe seama unui domeniu? Deci asta este o întrebare, din nou, conceptuală, pentru că reiese din ceea ce dumneavoastră ați afirmat și, propriu-zis, e contradictoriu ceea ce spuneți dumneavoastră cu ceea ce, de fapt, încercați să ne convingeți acum de la tribuna centrală.

Domnul Valeriu Chițan:

Eu vreau, mă scuzați, vreau să fiu explicit, lucrurile trebuie clar delimitate. Noi, în primul rând, am venit să modernizăm cadrul legal reguli de joc pentru acest sector. Partea a doua ce ține de taxă, este o parte o problemă n-aș spune principială, poate aproape secundară, ea este complementară mai degrabă.

Dar prima, vă spun că acest proiect de lege și dumneavoastră sînteți unul din cei care cunoașteți cel mai bine din acest Parlament, acest proiect de lege are o tranziție prea lungă – 7 ani, cu diferite interese, mă scuzați, cu diferit lobby, cred că este prea mult și este suficient. Mă scuzați.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm frumos, din tribuna oaspeților, vă rog frumos, prezentați-vă și completați, vă rog.

Doamna Aliona Cebotariov – *director al Direcției generale plasamente colective și microfinanțare în cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare:*

(Alina Cebotariov – Comisia Națională a Pieței Financiare.)

Dacă îmi permiteți, referitor la nota informativă și grupul consultativ pentru asistența săracilor care este parte a Băncii Mondiale, urmează de citat pînă la capăt ceea ce-am scris și în nota informativă, este faptul că anumite cerințe cu caracter preponderent prudential este exact din raportul Băncii Mondiale, spre exemplu, cerința privind minimum de capital se aplică în cazul organizațiilor de microfinanțare care nu acceptă depozite.

Și mai mult ca atât, după cum a fost și menționat, ea, această cerință, nu împovărează organizația de microfinanțare pentru desfășurarea activității sale. Circa 80 la sută deja se conformează acestei cerințe. Este mai mult ca un filtru pentru a separa organizațiile de microfinanțare care vin fără... cu zero capital și posibil, bănuim că au intenții nu de a desfășura o activitate financiară.

Cu referire la... suficiența capitalului ponderat la risc, deci sînt doar două cerințe prudentiale care se instituie prin acest proiect de lege. Restul cerințelor sînt mai mult cu caracter neprudential, exigențe față de administrator, dezvoltarea beneficiarului efectiv, raportările pe care noi nu le cunoaștem și pînă în prezent nu se cunosc care sînt cifrele adevărate ale acestora.

Deci mai mult ca atît, pînă în prezent nu există o procedură care să ne oblige toate organizațiile care desfășoară activitate de creditare nebancară să prezinte la noi documente vizavi de înregistrare. Noi pînă în prezent admitem că există, acest sector încă nu este la noi tot complet. Deci legea aceasta vine să aducă în vizorul autorităților de stat care este ponderea reală a acestui sector și să ne identifice riscurile implicite care sînt, care este riscul de supraîndatorare, care sînt calitatea portofoliilor de împrumuturi în acest sector. Deci ea ca impact vine mai mult un lucru de monitorizare pentru autoritatea de supraveghere și nu atît pentru... cu un impact vizavi de organizațiile de creditare nebancare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Da, o ultimă precizare, domnule Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Mulțumesc.

Doamnă Cebotariov și domnule Chițan,

Actuala lege putea fi foarte bine amendată, din perspectiva a ceea ce spuneți dumneavoastră, dacă considerați că sînt. Și presupun că sînt anumite elemente care ar cere, ca să zic așa, o anumită transparență, adică să evităm această supraîndatorare. Cu acest lucru sînt de acord.

Dar nu e nevoie de o nouă lege, pentru că dumneavoastră urmăriți cu totul altceva prin această lege.

Dar, domnule Președinte,

Eu închei aici și vă rog să mă înscrieți cu o luare de cuvînt pe marginea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare – domnul Mocanu.

Vă rugăm.

Domnul Gheorghe Mocanu:

O parte din subiecte noi le-am discutat în cadrul comisiei. Totuși aș vrea să mă refer la două.

Primul, cu regret o spun, dar nivelul de educație financiară și juridică a populației este foarte scăzut. Din păcate, foarte des lumea nu citește contractele, nu are înțelegerea, modul în care este organizat sau ce cuprinde o dobîndă efectivă ș.a.m.d.

De asta întrebarea mea cumva se referă la protecția consumatorilor. Odată cu votarea acestui proiect autoritatea de supraveghere va stabili cerințele legate de

obligarea indicării dobânzii anuale efective în informațiile precontractuale furnizate. Întrebarea mea este dacă prin această terminologie „informații precontractuale furnizate” înțelegeți și publicitatea.

Domnul Valeriu Chițan:

Deci transparența este un element-cheie în acest proiect de lege și OCN-urile vor fi chemate, vor fi cumva îndemnate de către regulator pentru a-și divulga informația în limitele cadrului legal de specialitate.

Mai mult ca atât, noi avem, pentru a implementa legea, avem la dispoziție 9 luni și noi, și OCN-ul. În primele 6 luni, cel puțin, noi vom elabora și vom aproba tot ce înseamnă cadru departamental, cadru normativ secundar, inclusiv și pentru a aduce mai multă lumină în activitatea acestor entități.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc.

Domnule Mocanu,

Vă rog frumos, a doua întrebare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

O precizare. Deci astăzi dobânda anuală efectivă este și de 100 la sută, și de 500 la sută, și 1000 la sută. În materialele publicitare este de 2 la sută, 4 la sută. Oamenii nu știu că aia este pe zi uneori sau pe săptămână, sau pe lună, pe când dobânda anuală la un credit nebanca, dumneavoastră mai bine o să ne spuneți minim cât este, dar cred că depășește minim o sută la sută pe an și ajunge la 1000%.

Domnul Valeriu Chițan:

Aveți perfectă dreptate.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci întrebarea mea este...

Domnul Valeriu Chițan:

Asta ne îngrijorează.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Da. Deci, respectiv, întrebarea mea este: dobânda anuală efectivă va fi deci o obligație a unei organizații nebanca să o publice în materialele publicitare sau vom avea aceeași situație și după votarea acestei legi?

Domnul Valeriu Chițan:

Deci noi vom stăruii ca dobânzile să fie publice.

Domnul Gheorghe Mocanu:

OK. A doua întrebare se referă la, dacă... deci nu am găsit, pur și simplu, în proiectul de lege, proveniența sumelor, care ulterior sînt acordate ca și credit

nebanca, va intra în atribuțiile Comisiei Naționale a Pieței Financiare, se va referi doar la CNA și la Inspectoratul Fiscal? Aveți un mecanism de colaborare pe domeniul acesta?

Deci banii pe care-i vor aduce persoanele fizice care, ulterior, prin intermediul organizației de microcreditare acum mai nou, se va numi...

Domnul Valeriu Chițan:

Deschiderea...

Domnul Gheorghe Mocanu:

... creditare nebanca.

Domnul Valeriu Chițan:

... transparența are anumită, urmărește această miză ca CNPF să cunoască proveniența.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Deci vor face o declarație, pentru că nu este în proiect. Vor face o declarație, ce vor... care-i mecanismul?

Domnul Valeriu Chițan:

Noi avem în articolul... Scuzați.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Valeriu Chițan:

Articolul.

Doamna Aliona Cebotariov:

Deci transparența fondatorilor și beneficiarilor efectiv este prezentă în această lege. Noi o verificăm înainte de înregistrarea de stat și în registru vor fi toate datele vizavi de beneficiarii efectivi ai acestor organizații.

Totodată, cu referire la ulterioarele tranzacții ce pot fi nefondator, dar, efectiv, pot fi acordate împrumut de persoane juridice, noi avem o cooperare cu Centrul Național, cu CNA, inclusiv și pe alte sectoare în acest sector.

Aceste articole au fost prezente inițial în acest proiect de lege, dar, având în vedere că în... s-a modificat legislația acum, recent, cu privire la spălarea banilor, ei au insistat să fie exclus acest articol din legislația noastră, pentru că acolo se regăsește totul. Noi avem mecanismul de cooperare, inclusiv și pe alte sectoare. Este, într-adevăr, o miză pentru noi și foarte importantă în acest proiect de lege.

Domnul Valeriu Chițan:

Și în contextul articolului 22, unde se spune că, atunci când regulatorul are anumite semne de întrebare sau anumite bănuieli, dispune audit. Asta tot urmărește scopul pe care dumneavoastră l-ați menționat.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Mocanu,

Dacă aveți ceva de precizat în final.

Da, vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Noi am convenit, în principiu, la comisie că datele privind fondatorii vor fi publice fără cotă dacă e mai mare de 5 la sută. Asta am convenit.

Eu mă refeream la sumele de proveniență, mi-ați explicat, pentru că și aici era o problemă. Și, iarăși, la comisie am discutat că vom detalia ce înseamnă bănuială rezonabilă.

Domnul Valeriu Chițan:

Da, noi vom...

Domnul Gheorghe Mocanu:

... să detaliem un pic...

Domnul Valeriu Chițan:

...o explicare.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Mulțumesc mult.

Domnul Valeriu Chițan:

Vom descifra într-un fel.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare – domnul Golovatiuc.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Domnule Chițan...

Domnul Valeriu Chițan:

Da. Cer scuze.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

În prezent noi avem două organe de supraveghere a sectorului financiar: Banca Națională, care supraveghează băncile comerciale și CNPF, care supraveghează alte instituții bancare. De exemplu: Asociația de împrumut și economii și nebankare cum se prevede legea de azi, proiectul legii.

Care este poziția dumneavoastră referitor la mega regulatorul despre care era vorba în 2006, luînd în considerare că în... la nivel internațional sînt multe modele de supraveghere a sectorului financiar?

Domnul Valeriu Chițan:

Da. În 2006 a fost o micro revoluție, atunci cînd sectorul bancar practic a fost cumva consolidat sub un centru unic în persoana CNPF, s-a discutat atunci și despre sectorul bancar, adică tot sectorul financiar să fie într-o mîină.

La moment, într-adevăr, sînt diferite modele. Părerea mea personală, poate nu ca președinte al CNPF, că atunci cînd este un mega regulator, atunci politicile trebuie să fie aparte. Dacă politicile se desparte de regulator, putem discuta și un model cînd apare un mega regulator per tot sectorul. La situația la moment, avînd în vedere această tranziție cu anumite, mă scuzați, hopuri, cred că trebuie să dezvoltăm ceea ce avem. După asta într-o perspectivă posibil să revenim la acest subiect, să mai studiem alte exemple, alte experiențe.

O experiență a fost în țara vecină, cînd sectorul micro finanțare a fost transmis către Banca Centrală și după aceea acest sector, pur și simplu, cumva astăzi nu mai este vizibil. De aceea și de această experiență poate nu chiar reușită tot trebuie să ținem cont.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Golovatiuc,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Domnul Vladimir Golovatiuc:

Care este părerea dumneavoastră referitor la riscurile? Sînt diferite riscurile în sectorul bugetar... în sectorul bancar și în sectorul nebankar de credit. Noi știm suficiența capitalului în sectorul bancar – 20 la sută, dar se prevede prin proiectul dat numai 5 la sută.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Chițan:

Evident, riscuri și ca proporții, ca dimensiune, sînt absolut diferite. Cel puțin sectorul nebankar în cazul dat dacă vorbim de micro finanțare și de entitățile de leasing, nu admit risc din faptul că nu acumulează depozite. Asta-i cel mai mare risc, unul din cele mai mari riscuri.

În rest, mă rog, dacă vorbim de neprudențialitate, prin neprudențialitate noi deja o parte din riscuri care sînt astăzi le vom elimina. Alte riscuri prin provizioane le vom diminua. Ca să eliminăm totalmente, cred că nu este real, dar spre asta tindem.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare – domnul Reidman.

Vă rugăm.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо.

Уважаемый господин Кицан,

интересное дело: organizația de creditare nebancaară могут существовать sub formă juridică, в том числе societatea cu răspundere limitată. Аșa-и?

Закон, который говорит сегодня, что организации SRL вообще могут быть без уставного капитала, без капитала организованы. И чем они... что они будут делать тогда? Ведь источником их предоставления кредитов является только капитал: взносы, уставный капитал или инвестиции себе. Правильно? Так здесь нужно ограничивать это дело. Это первое.

Второе. Достаточность капитала, нормирование его пятью процентами или 20 процентами. Достаточность почему? Вы только что объясняли, что риски совершенно разные: я сложился с вами, делаю организацию microfinanțare – это наши с вами деньги. Я понимаю цель привлечения денег «из-под матраса» в экономику – это хорошая цель, благая. Но почему так нужно контролировать это еще не созданное – и по минимальному капиталу, и по потенциальным мерам, и так далее. Какие здесь риски? Для кого?

В банковской сфере, понятно. Мы риски элиминируем в отношении вкладчиков, потому что банки работают с чужими деньгами и там достаточность капитала по отношению к общему объему кредитования, в том числе, там коэффициенты мультипликации работают и так далее.

Здесь что? Вы еще не успели ничего создать, а уже собираетесь это дело контролировать, причем так жестко.

Domnul Valeriu Chițan:

Vă mulțumesc pentru întrebare.

N-aș fi de acord cu dumneavoastră că noi vom controla foarte rigid. Asta-i, cum să vă spun eu, e un control așa cu manjete sau cu mănăși, pentru că este un control, aș spune, destul de cvaziliberal, dar avem risc de contagiune financiară intersectorială, impactul falimentului, un sector asupra altului, pe urmă altceva.

Fiți de acord că astăzi cele entități care sînt pe piață au proveniență diferită de mijloace care împrumută, inclusiv proveniența banilor chiar și din sectorul bancar. Deci astăzi și Banca Națională, și noi avem îngrijorarea că acest sector se dezvoltă într-un fel haotic, fiți de acord, și el trebuie cumva supravegheat, dar supravegheat, așa, destul de moderat.

Și încă ceva. Dumneavoastră spuneți de entități care încă nu s-au creat. De ce nu s-au creat? Ele funcționează. Noi, pur și simplu, astăzi le aducem sub un numitor comun, sub reguli comune.

Domnul Oleg Reidman:

Sub un acoperișul comisiei.

Domnul Valeriu Chițan:

Normal. Nu, păi nu vorbim de comisie, în lege n-o să găsiți comisie, (*rîde*) în lege găsiți autoritate de supraveghere – astăzi comisia, mîine poate să fie alt centru.

Dar fiți de acord, tot ce-i legat cu finanțele... trebuie să fie o minimă reglementare și o minimă supraveghere, ceea ce astăzi nu este. De exemplu, leasingul financiar cine-l controlează?

Și încă ceva. Eu am atins întrebarea la început. Noi cu legea aceasta vom merge mai departe în sensul că în 2018 vom face un studiu de fezabilitate să vedem ce se întîmplă cu acele 140, aproximativ, de entități de amanet. Acolo în genere îi „klondike”, mă scuzați de expresie, și tot trebuie să vedem ce se întîmplă. Și acele trebuie să vină sub un numitor comun.

Eu cred că dumneavoastră nu puteți să susțineți opinia colegului dumneavoastră care a spus că noi putem legea actuală s-o cîrpin. Legea actuală este o lege din 7–8 articole, ceea ce nu este relevant.

Trebuie un cadru mult mai modernizat.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Reidman,

Vă rugăm frumos, precizare sau a doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Очень опасным, на мой взгляд, в этом проекте является положение об исключениях из правил, что эти организации могут привлекать... в качестве... могут привлекать деньги из, в том числе, кредитов банковских, то есть могут кредитоваться в банках. На мой взгляд, мы открываем, так сказать, очередной путь для того, чтобы банковские деньги уходили из-под supravegherea Banca Națională cu măsuri prudentiale, да, вот в этот «ручеек», и там они могут, так сказать, закончиться. Это раз.

Второе. Создавая такие вот вещи и разрешая им привлекать в качестве привлеченных средств деньги физических лиц из основателей, да, из фондаторов, акционеров, да, мы тем самым открываем возможности выведения этих денег путем кредитования связанных лиц, как вы понимаете.

Я даю какие-то деньги в организацию nebancaară, она кредитует мое предприятие, которое не возвращает, тем самым я отмываю черные деньги и вывожу их куда надо. Эти исключения должны быть здесь, во всяком случае остановлены.

Domnul Valeriu Chițan:

Înclin să împărtășesc opțiunea dumneavoastră și noi, cu certitudine, vom avea discuții în cadrul Comisiei economice, buget și finanțe, pentru că revin la prima dumneavoastră întrebare, asta a fost unul din motivele de ce noi mergem la supraveghere, pentru că este o mică complicitate între sectorul bancar și nebancaar, dar ea cumva trebuie evaluată, depistată și cumva returnată. De aceea eu cred că noi o să găsim soluția...

Domnul Oleg Reidman:

Precizare, ultima precizare.

Господин автор (*rîde*) и вся комиссия,

Значит, если мы не допустим вот это, то есть, если мы будем преследовать основную цель – вынуть деньги «из-под матраса», пустить их в рост – это же чистое расточительство, пустить их в рост через такие организации, да, эти деньги проверить при формировании предприятия или пополнении его уставного капитала, тогда нам не нужны будут эти пруденциальные меры.

Вы создаете специально рискованную линию по кредитованию из банков этих организаций и по кредитованию физических лиц – основателей, специально создаете рискованную линию для того, чтобы создать supravegherea.

Domnul Valeriu Chițan:

Asta-i opinia dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, ultima întrebare și ultima intervenție din partea domnului Dudnic.

Domnul Corneliu Dudnic:

Da.

Господин председатель Кицан,

В продолжение мысли, которую озвучил коллега Рейдман. Исходя из этого концепта, который вы предлагаете, небанковские организации берут кредиты в банках. После этого эти же деньги они раздают физическим лицам в виде по большей степени потребительских кредитов, да, там, где не нужны никакие гарантии.

Мы говорим о том, что орган надзора будет осуществлять надзор. Представьте себе ситуацию: тысяча человек взяли по 50 тысяч леев, это небольшие кредиты – микрокредиты, так называемые, которые не требуют, как я уже говорил, обеспечения каких-то гарантий, и пропали с этими деньгами. В итоге, получается, что орган надзора не может осуществлять этот надзор в нужной степени.

Как вы видите, именно надзор за микрокредитами, который не требует обеспечения кредита... залога в этой ситуации?

Domnul Valeriu Chițan:

Domnule Președinte,

Autorul legii, dacă e posibil...

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rugăm frumos, poftiți, domnișoară.

Doamna Aliona Cebotariov:

Deci noi vom elabora regulamente, inclusiv Regulamentul cu privire la constituirea provizioanelor pentru pierderi la împrumuturi, el deja, noi vom vedea care este problema. Mai mult ca atât, am vrut să răspund și poate mai vast la tot ce s-a menționat aici, ei deja acum acționează. Majoritatea banilor care provin de la ei sînt de la fondatori, deci ei sînt recreditori, deci ei alte surse nu au de a atrage, ei altfel nu-și pot desfășura activitatea. Deci ei iau sau de la creditorii. Și preponderent, cine sînt în piață? Sînt băncile sau sînt fondatorii... ei deja există. Noi dacă scoatem această prevedere, noi distrugem acest sector total... noi mergem atent să-l reglementăm.

Cu referire la ce spuneți dumneavoastră. Deci ei își includ, inclusiv regulamente proprii, și în prezent și acum există acest lucru, ei au fidejutori sau, potrivit procesului de urmărire a bunului, se urmărește bunul în dependență de tot ce are persoana pe care o are. Și... problema este că ei prea bine își urmăresc bunul. Ei lasă, în condițiile în care persoanele sînt supraîmpovărate și nu înțeleg care este dobînda anuală efectivă, persoanele rămîn fără apartamente, fără case, fără mașini, fără bunuri.

Deci, din contra, la noi problema că organizațiile nu se asigură în vederea gestionării banilor săi nu există, există problema din perspectiva consumatorului mai vădită.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Dudnic,

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Corneliu Dudnic:

Da, o primă precizare.

Есть большая разница между тем, когда кредитуют это предприятие учредители своими деньгами, да, и берут эти деньги в других банках – это две большие разницы, это первое.

И второе. Конечно, этот проект закона очень своевременный, хоть и немножко с опозданием, как вы уже сказали, и его ждут, в принципе, сотни тысяч потребителей, которые есть у нас на рынке. Это очень хорошо, что вы вышли с этой инициативой. Но мы говорили с вами и в комиссии, я все-таки считаю, что вам как органу регулятору и со стороны Правительства должны прийти в ближайшее время еще инициативы, которые направлены на то, чтобы мы защищали наших потребителей. Потому что много сегодня уже говорили о том, что процентные ставки достигают баснословных высот, приоритеты погашения долговых обязательств, мы говорили в комиссии, что иногда сумма долга меньше в три раза, чем сумма пени.

Я считаю, что все-таки государство, несмотря на то, что там идет речь об отношениях между двумя экономическими агентами, все-таки мы должны плафонировать каким-то образом, так называемой красной линией создать для кредиторских организациях, чтобы потребитель был защищен со всех сторон, учитывая то, что наш потребитель, к большому сожалению, как уже говорили, не так внимательно изучает контракты, не так хорошо знает свои права и обязанности, и, в итоге, просыпаемся, что люди остаются, как уже говорили, без квартир, машин и всего остального.

Спасибо.

Domnul Valeriu Chițan:

Sînt de acord cu dumneavoastră. Deci cît privește drepturile consumatorului: astăzi funcționează legea, posibil că nu este funcțională instituția care... dar, cel mai important noi trebuie să... sau să venim cu alt proiect de lege sau să completăm cadrul actual privind serviciile financiare. Iată aici avem o carență, avem, aș spune eu, o coregență, ca să desemnăm sau să consolidăm o entitate publică care să se ocupe mult mai punctual privind calitatea serviciilor financiare, costul acestora și tot ce înseamnă prestarea acestor servicii.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Chițan.

Domnul Valeriu Chițan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Vă dorim succese în activitate.

Îl invităm la tribuna principală pe domnul Creangă cu rapoartele pe cele două subiecte și îl rugăm frumos să fie foarte succint. Poate numai concluziile, că mai avem și luări de cuvânt. (*Voce din sală.*)

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Foarte succint voi fi, doar de două pagini.

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Proiectul de lege are drept scop asigurarea dezvoltării sectorului de creditare nebancară, inclusiv prin prevenirea riscurilor excesive în sistem, sporirea accesului la resurse financiare al persoanelor fizice și juridice.

Respectiv, comisia a constatat că, deși cadrul juridic actual asigură condiții adecvate privind respectarea drepturilor și intereselor creditorilor, donatorilor, beneficiarilor, precum și ale fondatorilor, asociațiilor și acționarilor organizațiilor de microfinanțare, totuși regulile în vigoare nu sînt suficiente.

Proiectul de lege prevede dispoziții generale referitor la principiile de activitate ale organizațiilor de creditare nebancară, cerințe privind statutul juridic, capitalul social, cerințe către constituirea și înregistrarea organizațiilor de creditare nebancară, exigențe față de administratori și fondatori, prevederi privind reglementarea și supravegherea activității organizațiilor de creditare nebancară.

Comisia a constatat că, pentru lectura a doua vor fi reexaminat prevederile ce țin de cazurile de excepție în care persoana fizică poate acorda fonduri rambursabile organizației de creditare nebancară și anume, urmează a fi reexaminată mărimea cotei fondatorilor (acționarilor/asociațiilor) ai organizațiilor de creditare nebancară care vor fi în drept să atragă fonduri rambursabile de la persoane fizice.

Tot pentru lectura a doua urmează a fi revizuite cerințele către capitalul social al organizațiilor de creditare nebancară, prevederile ce țin de modul de constituire a provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi, reieșind din riscurile pieței, inclusiv și oportunitatea stabilirii unor maxime pentru plafonarea dobînzilor.

Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție, iar comisiile parlamentare... Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a propus

spre examinare proiectul de lege în cadrul ședințelor plene ale Parlamentului. Comisia agricultură și industrie alimentară, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și Comisia protecție socială, sănătate și familie și, respectiv, Comisia mediu și dezvoltare regională au propus examinarea și aprobarea proiectului în ședința plenară a Parlamentului.

Respectiv, comisia va selecta propunerile și obiecțiile parvenite din partea comisiilor de profil, precum și amendamentele deputaților și vor fi examinate pentru lectura a doua.

Reieșind din cele relatate, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege în primă lectură.

Onorat Parlament,

Acesta este raportul pentru proiectul nr.325.

Cu permisiunea dumneavoastră voi da citire și raportul pentru nr.326.

Stimat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.326, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Proiectul de lege este elaborat potrivit Planului de acțiuni al Guvernului anii 2016–2018, are drept scop ajustarea cadrului juridic aferent organizării și funcționării Comisiei Naționale a Pieței Financiare și derivă din necesitatea creării condițiilor adecvate dezvoltării sectorului de creditare nebancară.

Astfel, proiectul de lege vine cu propunerea de a completa și modifica trei legi: Legea nr.59 cu privire la leasing, Legea nr.192 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și Legea nr.220 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali pentru a le aduce în concordanță cu proiectul de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară.

Totodată, articolul 6 al Legii nr.192 privind Comisia Pieței Financiare se completează cu o taxă nouă „plățile organizațiilor de creditare nebancară în mărime de pînă la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancare și a leasingului financiar înregistrat, dar nu mai mult de 200 000 lei”.

Urmează de menționat că în cadrul ședinței această prevedere a fost discutată și pentru lectura a doua urmează a fi revizuită.

Proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție, iar comisiile parlamentare au propus susținerea acestui proiect de lege

Reieșind din cele relatate, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege în primă lectură, nr.326.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, dragi colegi.

Vă mulțumim mult, domnule Creangă, pentru lucrul pe care l-ați desfășurat în comisie pe activitatea... cer scuze, pe aceste două proiecte de legi.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vom încheia dezbaterile la acest proiect de lege după luarea de cuvînt din partea domnului Ghilețchi. Pînă atunci însă să revenim la procedura de vot pe unele subiecte, deoarece e depășit deja termenul de vot.

Rog frumos, toți colegii, să revină în sala plenului, să-și ia locul pentru a trece la vot.

Văd că unii deputați se apropie mai greu. Eu aș propune totuși atunci să ascultăm luarea de cuvînt, după care să încheiem dezbaterile.

Rugați colegii să revină în sala plenului de urgență, vă rog frumos.

Se anunță luarea de cuvînt a domnului Ghilețchi pentru proiectul nr.325 din 20 octombrie 2017.

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Domnule președinte Voronin,

Încerc, dar cred că va fi greu. E un subiect așa mai dificil. Dumneavoastră sunteți cel care ați promovat sau promulgat această lege în 2004, dacă nu greșesc, așa că e bine să ascultați și dumneavoastră ceea ce vreau să spun.

Proiectul de lege care a fost propus astăzi de către Guvern prin Comisia Națională a Pieței Financiare, pe de o parte, este un proiect care are o intenție bună, așa cum spun autorii, doar că nu toate intențiile bune ne ajută să ajungem acolo unde ne dorim.

Chiar din start, așa cum am menționat în întrebarea pe care am avut-o, autorii recunosc că cadrul legal existent pe care-l avem este adecvat. Prin urmare, nu ar fi motivat, cel puțin, să avem o nouă lege pentru reglementarea acestui domeniu.

Ca și orice domeniu, în privința organizațiilor de microfinanțare se produc schimbări de-a lungul anilor și pot fi făcute ajustări la legislația în vigoare. Lucrul acesta mi se pare foarte important, deoarece noi tindem spre o stabilitate, stabilitate inclusiv din punct de vedere economic. Cum poți atrage investitori, dacă la fiecare 8 sau 10 ani de zile vii și schimbi legile, vii cu legi noi? Este, repet, extrem de important să ținem cont de acest lucru. *(Gălăgie în sală.)*

În al doilea rînd, vorbim despre un domeniu de activitate privată. Domnul Reidman a punctat foarte bine acest lucru. Am încercat și eu să punctez acest lucru. Dacă l-am înțeles și pe domnul Dudnic, tot în direcția aceasta a vorbit.

Cînd e vorba despre o activitate privată, statul ar trebui în privința aceasta să respecte și, de fapt, să susțină dezvoltarea domeniului privat. De ce ar trebui să fie introdusă această supraveghere, dacă este vorba despre bani ai fondatorilor, este vorba despre banii celor care au decis să lanseze această afacere?

Așa cum spunea, repet, domnul Reidman, faptul că, prin noul proiect de lege, se permite atragerea unor finanțări, ca apoi, ulterior, să fie introdusă supravegherea, mi se pare nejustificat. Nu este nevoie de această finanțare.

În al doilea rînd sau deja în al treilea rînd, vorbim despre partea ce ține de, eu așa aș numi-o, o imixtiune din partea statului în sfera privată. Proiectul de lege prevede pînă și faptul că ar trebui să, prin CNPF, să fie avizat numirea administratorilor, vorbim despre SRL. Cum poți să te impui? E o imixtiune în sfera privată.

Apoi legat de audit, de asemenea, o chestiune interesantă. Auditul ar trebui să fie, din nou, ghidat de anumite criterii pe care le oferă autoritatea de supraveghere. Noi avem organizații de audit care sînt licențiate, sînt organe care oferă dreptul acestor organizații să efectueze auditul. De ce ar mai trebui și autoritatea de supraveghere să intervină în acest caz? Toate acestea, din nou, arată despre o tendință pe care o vedem, o tendință de a asigura, de fapt, CNPF cu resurse financiare suplimentare.

Încercarea de a completa acel deficit prin introducerea acestei taxe și, apropo, o taxă care se introduce nu din profitul net, ci o taxă care se introduce din sold, nu contează dacă organizația de microfinanțare va avea venituri sau nu va avea venituri. Important că organizația noastră de stat, autorizarea – organul nostru CNPF, el își va asigura comisioanele pentru a avea salarii și știm care sînt aceste salarii. Din nou, vorbim despre o situație care nu mi se pare una onestă din partea statului, atunci cînd este vorba de supravegherea acestui domeniu.

Referința la alte țări, am menționat deja acest lucru, cu regret, nu vedem în actualul proiect de lege referință la directive europene, nu vedem referință la practici bune din Uniunea Europeană, chiar și acele referințe care s-au făcut cu privire la taxe. Taxele care le propune CNPF-ul sînt de 10 ori mai mari decît în alte țări din cadrul Uniunii Europene. Deci toate aceste lucruri, din nou, ele vorbesc despre această rezervă pe care o avem față de acest proiect de lege.

Mai mult ca atît, eu nu știu ce a avut în vedere domnul Chițan, dar, domnule Chițan, nu cred că este demn de un șef de instituție să vină și să spună: „Uitați-vă ce lege avem noi din 8 articole”. E o lege votată de Parlamentul Republicii Moldova, domnule Chițan, chiar dacă are 9 articole. Dumneavoastră ați venit cu o lege care are 28 de articole.

Cum va fi dacă mîine sau peste un timp cineva va veni de la tribuna aceasta și va spune: „Mare treabă, s-a votat o lege nu știu care”.

A fost o lege votată de Parlamentul Republicii Moldova. Noi sîntem stat de drept sau ce sîntem? Adică noi vorbim despre, din nou, anumite principii care trebuie să stea la baza statului de drept. (*Rumoare în sală.*)

Veniți și în felul acesta vorbiți cu atîta ironie despre o lege care este actualmente în vigoare? Este de nepermis lucrul acesta. Mie mi se pare, din nou, este extrem de important să ținem cont de aceste lucruri.

Și apoi, unde, domnule președinte Creangă, eu am, totuși, o solicitare către dumneavoastră, ca președinte de comisie, ca pentru lectura a doua să organizați audieri, să organizați, să invitați reprezentanții acestui domeniu în comisia de profil. Lucrul acesta nu s-a făcut. Adică noi iarăși vorbim despre transparență, trebuia să se facă lucrul acesta, să fie consultat, să fie invitați toți cei care activează astăzi în acest domeniu.

Și în încheiere, eu cred că această lege ar avea sorți de izbîndă doar dacă se va ține cont de aceste obiecții fundamentale despre care s-a vorbit astăzi în prima lectură.

De altfel, repet, nu văd necesitatea adoptării unei legi, cînd la ora actuală ai o lege care funcționează, ai un domeniu în care nu sînt probleme și tu vii, ca și stat, realmente aproape ca să sugrumi acest domeniu, să preiei controlul asupra lui.

Eu vă mulțumesc pentru atenție.

Și, chiar dacă am fost destul de critic, sper că și conducerea CNPF să înțeleagă aceste critici și pentru lectura a doua să accepte, de fapt, acele obiecții fundamentale la care m-am referit.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult. (*Rumoare în sală.*)

Aici se încheie dezbaterile la proiectul de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebanară, proiectul nr.325 din 20 octombrie 2017.

Vreau să fac precizare, pentru stenogramă, că au fost prezentate și raportate, de fapt, ambele proiecte de legi și următorul de pe ordinea de zi – nr.326 din 20 octombrie 2017, pe care, la fel, îl considerăm că se încheie aici dezbaterile la subiect.

Și dragi colegi,

Vă rugăm foarte mult să vă luați locul.

Și numărătorii, să fie atît de drăguți să numere și să ne dea prezența în sală pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 43.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Haideți, dragi colegi,...

Sînt 91 de deputați în sală.

46 sînt voturile necesare pentru majoritatea simplă. Avem voturi pentru a doua lectură, de aceea am să rog numărătorii să fie atenți la numărarea voturilor.

Și se supune votului pentru aprobarea în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară, este subiectul nr.1 de pe ordinea de zi, proiectul nr.57 din 13 martie 2017.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de lege în cea de-a doua lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 85 de voturi, proiectul de Lege cu privire la înregistrarea genetică judiciară, proiectul nr.57 din 13 martie 2017, a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în cea de-a doua lectură a proiectului nr.297 din 30 iunie 2016, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar, subiectul nr.2 de pe ordinea de zi.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 20.

Domnul Andrian Candu:

Cu 61 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar, proiectul nr.297 din 30 iunie 2016, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului aprobarea în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii regnului animal, nr.3 subiectul de pe ordinea de zi, proiectul nr.244 din 31 mai 2016.

Cine este pentru aprobarea acestuia în cea de-a doua lectură, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3,

Înțelegem că va fi o rectificare?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3, rectificare – 15 voturi.

Domnul Andrian Candu:

15.

Cu 78 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii regnului animal, proiectul nr.244 din 31 mai 2016 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru aprobare în primă lectură a proiectului de Lege cu privire la organizațiile de creditare nebancară, proiectul nr.325 din 20 octombrie 2017.

Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Și la fel, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și aprobarea unor acte legislative, subiectul nr.5 de pe ordinea de zi, proiectul nr.326 din 20 octombrie 2017.

Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului nr.319 din 17 octombrie 2017, subiectul nr.6 de pe ordinea de zi, proiect de Lege privind acceptarea Protocolului adițional nr.5 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA).

Cine este pentru a aproba acest proiect în primă lectură, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege.

Și pentru lectura a doua, cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 26.

Sectorul nr.2 – 37.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 85 de voturi, proiectul de Lege privind acceptarea Protocolului nr.5 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber, proiectul nr.319 din 17 octombrie 2017 a fost votat astfel în lectura a doua și ultima.

Se propune pentru aprobare proiectul de hotărîre privind eliberarea din funcție a unui judecător, subiectul nr.7 de pe ordinea de zi, proiectul nr.351 din 14 noiembrie 2017.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de hotărîre, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea acestei hotărîri de Parlament, proiectul nr.351 din 14 noiembrie 2017.

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

S-a solicitat o pauză de 10 minute, dar dacă colegii de la PPE ne-ar permite noi să prezentăm totuși, în continuare un proiect de lege pînă discutați și revenim la procedura de vot.

Și îl rugăm pe domnul Luca, viceministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului să ne prezinte proiectul de Lege privind Cerințele

generale de igienă a produselor alimentare, proiectul nr.294 din 2 octombrie 2017, subiectul nr.8 de pe ordinea de zi.

Vă rugăm frumos, dragi colegi, să nu plecați din sala plenului că o să urmeze după asta următorul vot.

Domnul Vasile Luca – *viceministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului în exercițiu:*

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Prezint spre aprobare proiectul de Lege nr.294 privind Cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și stabilește cerințe generale de igienă a produselor alimentare pentru toți operatorii din business-ul alimentar la toate etapele de producere, procesare, păstrare, transportare și comercializare, precum și la operațiunile de import și export.

Prezentul proiect determină prevederile referitoare la cerințele de structură, organizare și de igienă pentru unități, proceduri de autorizare și înregistrare a acestora, cerințe de depozitare și de transport, cât și cerințele privind marcajele de igienă.

Obiectivul principal al noilor cerințe generale de igienă este asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorului din punctul de vedere al siguranței alimentare. Actul legislativ nominalizat prevede înregistrarea și, după caz, autorizarea unităților, ținerea evidenței și păstrarea documentelor în funcție de mărimea întreprinderilor, ce ar permite trasabilitatea produselor de-a lungul circuitului alimentar pentru asigurarea siguranței alimentare în diverse sectoare specifice.

Proiectul de Lege privind Cerințele generale de igienă a produselor alimentare este elaborat și propus spre aprobare întru realizarea obiectivelor Planului Național de Acțiuni privind Implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană pe dimensiunea măsuri sanitare și fitosanitare.

De asemenea, obiectivele urmărite de prezentul proiect constau în crearea unui cadru legislativ univoc și coerent, asigurarea unui înalt nivel de protecție a consumatorului și responsabilizarea agenților economici cu activitatea în domeniul business-ului alimentar privind siguranța produselor alimentare, conform practicilor internaționale.

Ținând cont de cele menționate, solicităm aprobarea în primă lectură a proiectului nr.294.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule viceministru Luca.

Întrebări nu-s.

Domnul Vasile Luca:

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Și vă invităm, domnule președinte de comisie Balan, să prezentați raportul comisiei, vă rog.

Domnul Ion Balan:

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind Cerințele generale de igienă a produselor alimentare, prezentat de Guvern și expune următoarele.

Proiectul de lege supus examinării are drept scop asigurarea unui nivel sporit de protecție a sănătății consumatorilor și garantarea dreptului acestora la produse alimentare inofensive și calitative, prin responsabilizarea operatorilor din business-ul alimentar.

Prezentul proiect de lege stabilește cerințele generale de igienă a produselor alimentare pentru toți operatorii din business-ul alimentar, la toate etapele de producere, procesare, păstrare, transportare, comercializare, precum și de export.

Prin proiectul de lege se creează cadrul legislativ național armonizat la cerințele de igienă a produselor alimentare, conform prevederilor stabilite în Regulamentul Consiliului Europei nr.852 din 2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind igiena produselor alimentare; articolul 6 din Regulamentul Consiliului Europei nr.853 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală, cu excepția articolului 1 alineatul (2) și alineatul (3), articolului 6 alineatul (3) litera c), articolului 8 alineatul (2), articolului 9 alineatul (1) și alineatul (5), articolele 13–17, precum și al articolului 7, cu excepția alineatelor (2) și (3) din Regulamentul Consiliului Europei nr.2074 din 2005.

Conform prevederilor proiectului de lege, supravegherea și controlul oficial al pieței privind respectarea cerințelor de igienă a produselor alimentare pe întreg lanț alimentar este asigurat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

În contextul celor expuse, modificările și completările propuse vor avea următoarele efecte pozitive:

- realizarea siguranței produselor alimentare pe întreg lanțul alimentar;

- asigurarea trasabilității produselor alimentare;
- protejarea intereselor consumatorilor prin asigurarea cu produse alimentare inofensive și calitative;
- sporirea competitivității produselor alimentare pe piață;
- implementarea principiilor *Analizei Riscului și Punctului Critic de Control* (HACCP) de către producătorii agroalimentari;
- ajustarea prevederilor legislației naționale la cerințele comunitare.

Totodată, ținem să menționăm ca cerințele generale de igienă a produselor alimentare nu se aplică producției primare destinate consumului casnic privat, preparării casnice, manipulării și/sau depozitării produselor alimentare destinate consumului casnic privat, cât și cerințele centrelor de colectare și tăbăcăriilor ce cad sub incidența definiției activităților în domeniul alimentar numai pentru faptul că acestea manipulează materie primă pentru producerea de gelatină sau colagen.

Pe marginea proiectului de lege au parvenit avize ale comisiilor permanente și a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Majoritatea comisiilor permanente s-au pronunțat pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Comisia protecție socială, sănătate și familie, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică propun proiectul de lege spre dezbateri în cadrul ședințelor plenare ale Parlamentului.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, în avizul său, a invocat unele obiecții de ordin tehnico-legislativ.

Propunerile, obiecțiile și amendamentele parvenite asupra proiectului de lege vor fi luate în considerație la examinarea și definitivarea acestuia în lectura a doua.

Urmare a dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de Lege cu numărul de intrare 294 din 2 octombrie 2017 spre aprobare în prima lectură. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Balan.

Și prima întrebare – domnul Mudreac.

Poftim.

Domnul Radu Mudreac:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule președinte,

Așa o întrebare: eu în cadrul comisiilor, la prezentarea acestui proiect, am adresat întrebarea și față de domnul Luca.

Spuneți-mi, vă rog, dacă a fost pusă în discuție așa o situație când astăzi în Republica Moldova, prin diferite locuri, nu importă amplasarea punctelor de

comerț, unde se încearcă de a face comerț cu produse alimentare de origine animală mai mult pe 2 metri jumătate pătrați, în 3 metri pătrați, în 5 metri pătrați, în 10 metri pătrați, este posibil în așa o suprafață de a putea garanta vânzarea unor produse unde ca cerințe ar fi să fie... măcar acel minim de respectat pentru comerț? Pentru că contrar la toate chestiile acestea avem: pentru băuturile alcoolice tari – de la 20 de metri pătrați în sus. Nu știu care-i modalitatea, de ce rachiul trebuie să se vîndă de la 20 de metri pătrați în sus. Depozitele alcoolice – de la 500 de metri în sus.

Aici noi vorbim de produse alimentare, cum și a fost menționat, și igiena acestora. Este posibil în situația care este de 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 metri pătrați de a garanta sau... poate este loc de discuții... de a include un minimum de metri pătrați ca să-i putem garanta acele cerințe care sînt impuse în această lege?

Domnul Ion Balan:

Domnule deputat,

Cred că aveți perfectă dreptate, în 2, 3 metri pătrați nu este corect, cu atît mai mult că ce ține de carne – produsele animaliere, ele au specificul lor ca produse, de aceea vă rugăm mult chiar să înaintați un amendament la lectura a doua.

Și noi, ca comisie, vom examina și vom susține o idee bună în acest sens.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim, domnule Mudreac, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Radu Mudreac:

Eu ca o precizare. Eu sînt bucuros că se acceptă această propunere, pentru că, într-adevăr, e acel moment unde am putea interveni ca de a nu admite ulterior și a face o regulă în ceea ce ține în comerțul cu produsele alimentare.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Balan,

Mulțumesc.

Întrebări nu-s.

Următorul proiect, proiectul de Lege privind importul unor clopote nr.266 din 29 august 2016.

Prezintă deputatul Eduard Smirnov.

Domnul Eduard Smirnov:

Уважаемые господа, (*Gălăgie în sală.*)

Вашему вниманию предлагается проект закона № 266. Суть его состоит в том, что в городе Вулкэнешть АТО Гагаузия уже долгое время строится Храм Покрова Пресвятой Богородицы. Этот храм возводится в основном на

средства, собранные с прихожан, и не одна бэнуца не пошла со стороны либо местных органов власти, либо государства.

В этом году храм заключил контракт на поставку бронзовых колоколов со стальными языками для оборудования колоколен и звонниц храма. Сумма данного договора – полтора миллиона российских рублей. Этот взнос сделал житель города Вулкэнешть Григорий Гузун, и храм должен уплатить при импорте на территорию Республики Молдова ввозные платежи в сумме 190 тысяч леев. Но таких средств у храма нет, и они, естественно, обращаются с ходатайством об освобождении храма от ввозных платежей.

Учитывая еще раз, что этот храм возводится на средства прихожан и то, что собрать эти деньги сейчас не представляется возможным и, естественно, это единственный храм в городе Вулкэнешть и возведение и функционирование храма будут способствовать повышению толерантности и развитию гармоничных отношений в обществе.

Надеемся на поддержку Парламента, парламентского корпуса Республики Молдова.

Спасибо за информацию.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Спасибо, господин Смирнов.

Есть вопросы?

Господин Дудник,

Пожалуйста, ваш вопрос.

Domnul Corneliu Dudnic:

Господин Смирнов,

Я думаю, что логика вещей подсказывает, что самые заинтересованные люди в том, чтобы в этом храме шли дела ускоренными темпами, сидят и в этом Парламенте тоже. Это раз.

Два. То, что вы с трибуны Парламента оперируете конкретными именами и фамилиями говорит о том, что вы политизировали эту тему, на которую мы с вами не имеем права даже пытаться заработать каких-то политических дивидендов. Поэтому если бы вы не политизировали эту тему, в Вулкэнештах уже давно был бы решен вопрос с этими колоколами и мы бы не говорили уже 10 раз в Парламенте страны о таких простых вещах.

Спасибо большое.

Domnul Eduard Smirnov:

Уважаемый коллега,

Я не считаю, что это вопрос.

Это ваше мнение.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Спасибо, господин Смирнов.

Вопросов больше нет.

Și invităm la tribuna principală pe domnul președinte al comisiei Creangă.

Prezentați, domnule președinte, vă rog raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte al ședinței,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege cu privire la importul unor clopote, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputații Vladimir Țurcan și Eduard Smirnov, și comunică următoarele.

Prezentul proiect a fost elaborat în scopul de a permite Bisericii „Acoperământul Maicii Domnului” din orașul Vulcănești introducerea în țară, cu titlu de excepție, cu scutirea de plata drepturilor de import, fără drept de înstrăinare, a 8 clopote fabricate în Federația Rusă.

Guvernul s-a expus asupra proiectului de lege prin Hotărîrea pentru aprobarea avizului la proiectul de Lege cu privire la importul de clopote nr.842 din 23.10.2017. Respectiv, avizul Guvernului este unul negativ.

Ca urmare a examinării proiectului de lege în cadrul ședinței comisiei nu s-a luat nici o decizie și comisia propune spre examinare proiectul de lege în cauză la latitudinea Parlamentului.

Totodată, în scop redacțional, comisia a pregătit proiectul de lege în cazul în care Parlamentul va susține acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Creangă.

Întrebări nu-s.

Stimați colegi,

Cinci minute pauză să revină grupa PPE și lucrăm mai departe.

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă rog frumos să anunțați colegii să revină în sala plenului, să votăm celelalte proiecte care au mai rămas.

Și o să încheiem ședința plenului foarte curînd.

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos, deputații care au completat cererile legate de salariu, din donație, să lăsați cererile aici, la Secretariat.

Dragi colegi,

Vă rugăm frumos să vă luați locul.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne anunțați prezența în sală, pentru a purcede la procedura de vot.

Vă rugăm frumos prezența să ne anunțați.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23.

Sectorul nr.2 – 34.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Juravschi,

O să vă rugăm pe dumneavoastră să ne anunțați prezența pentru sectorul nr.3. Dumneavoastră de sus vedeți mai bine cîți sînt în sectorul nr.3.

Domnul Nicolae Juravschi:

14 – sectorul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Noi toți am calculat 15.

Domnul Nicolae Juravschi:

Bine – 15.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos. (*Rumoare în sală.*)

Vă lăsați foarte repede convins.

Dragi colegi,

Să trecem la procedura de vot.

Se supune votului pentru aprobare în primă lectură proiectul de Lege privind importul unor clopote, proiectul nr.266 din 29 august 2017.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut proiectul de lege.

Vom reveni la lectura a doua. Înțeleg că Guvernul urmează să emită un nou aviz.

Dragi colegi,

Se supune votului următorul proiect de lege, proiectul nr.294 din 2 octombrie 2017, proiectul de Lege privind Cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Cine este pentru proiectul nr.294 din 2 octombrie 2017 în lectura întâi. Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de Lege privind Cerințele generale de igienă a produselor alimentare.

Dragi colegi,

Subiectul nr.10 de pe ordinea de zi, proiectul nr.55 din 9 martie 2017, procedura de vot și pe marginea acestui subiect ne vom expune data viitoare.

Vă mulțumim foarte mult.

Ședința de astăzi o declar închisă.

O zi bună și un bun sfârșit de săptămână.

Ședința s-a încheiat la ora 12.17.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului